

Poslovni broj: P-2043/2019-47

Republika Hrvatska
Općinski sud u Rijeci
Rijeka, Žrtava fašizma 7

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

I

R J E Š E N J E

Općinski sud u Rijeci, po sucu toga suda Katarini Bajčić Ivančević, u pravnoj stvari tužitelja Marija Rušina iz Krka, Zagrebačka 26, OIB 69139647233 zastupan po punomoćniku Ivanu Primorcu, odvjetniku u Rijeci protiv tuženika protiv tuženika Zagrebačka banka d.d. Zagreb, Trg bana Josipa Jelačića 10, OIB 92963223473, zastupan po punomoćnicima iz OD Porobija i Porobija iz Zagreba, radi utvrđenja ništetnosti i isplate, nakon glavne rasprave zaključene dana 01. lipnja 2026. u prisutnosti punomoćnika tužitelja i zamjenika punomoćnika tuženika, te javne objave dana 10. srpnja 2026.,

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se da je u Ugovoru o kreditu broj 1069/05 od 25.07.2005.g. koji je solemniziran kod javnog bilježnika Miroslava Banića broj: OU-482/2005, a koji je zaključen između tužitelja Marija Rušina iz Krka, Mate Balote 59a, OIB: 69139647233 i tuženika Zagrebačke banke d.d., Zagreb, Trg bana Josipa Jelačića 10, OIB: 92963223473, ništetan dio čl.2 st.1 Ugovora koji glasi „promjenljiva u skladu s promjenama Odluke o kamatnim stopama Zagrebačke banke d.d.“, kao i čl. 7 st. 2 istog Ugovora, a koji glasi „Za slučaj izmjene redovne kamatne stope sukladno Odluci o kamatnim stopama Kreditora Korisnik kredita pristaje da Kreditor povisi ili snizi iznos anuiteta iz prethodnog stavka, te se obvezuje plaćati tako izmijenjene anuitete“.

II. Nalaže se tuženiku Zagrebačkoj banci d.d., Zagreb, Trg bana Josipa Jelačića 10, OIB: 92963223473 da tužitelju Mariju Rušinu OIB: 69139647233, na ime preplate po osnovi promjenjive kamatne stope isplati novčani iznos od 9.076,81 EUR, s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama tekućim od 01. listopada 2015. godine, pa do isplate, određuju od 01. kolovoza 2015. godine za svako polugodište,

uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 01. siječnja 2023. godine za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena te od 30. prosinca 2023 godine za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

III. Utvrđuje se da su u Ugovoru o kreditu broj 1069/05 od 25.07.2005.g. koji je solemniziran kod javnog bilježnika Miroslava Banića broj: OU-482/2005, a koji je zaključen između tužitelja Marija Rušina iz Krka, Mate Balote 59a, OIB: 69139647233 i tuženika Zagrebačke banke d.d., Zagreb, Trg bana Josipa Jelačića 10, OIB: 92963223473, ništetne odredbe u kojima je otplata kredita vezana uz valutu švicarski franak, i to dio članka 1.st.2. Ugovora koji glasi: „... uz valutnu klauzulu...“, kao i dio čl. 2.st.1. Ugovora koji glasi: „...sve u kunskoj protuvrijednosti na dan plaćanja, obračunato po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan plaćanja“, te dio čl. 7.st.1. Ugovora a koji glasi: „... obračunatoj po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem za CHF na dan plaćanja.“.

IV. Nalaže se tuženiku Zagrebačkoj banci d.d., Zagreb, Trg bana Josipa Jelačića 10, OIB: 92963223473 da tužitelju Mariju Rušinu OIB: 69139647233, na ime preplate po osnovi valutne klauzule isplati novčani iznos od 15.678,48 EUR, s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama tekućim od 01. listopada 2015. godine, pa do isplate, a koje se određuju od 01. kolovoza 2015. godine za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 01. siječnja 2023. godine za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena te od 30. prosinca 2023 godine za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

V. Nalaže se tuženiku Zagrebačkoj banci d.d., Zagreb, Trg bana Josipa Jelačića 10, OIB: 92963223473 da tužitelju Mariju Rušinu OIB: 69139647233, na ime zakonskih zateznih kamata do 30. rujna 2015. godine isplati novčani iznos od 2.309,21 EUR, sve u roku od 15 dana.

VI. Nalaže se tuženiku Zagrebačkoj banci d.d., Zagreb, Trg bana Josipa Jelačića 10, OIB: 92963223473 da tužitelju Mariju Rušinu OIB: 69139647233, na ime pogrešno umanjene glavnice novčani iznos od 4.179,89 EUR s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama tekućim od dana 30. rujna 2015. godine, po do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 01. siječnja 2023. godine za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena i od 30. prosinca 2023. godine za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za osam postotnih poena, a u ostalim odnosima za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

VII. Odbija se tužitelj s dijelom tužbenog zahtjeva kojim na iznos od 2.309,21 EUR potražuje zateznu kamatu od 01.10.2015 do isplate .

VIII. Nalaže se tuženiku da tužitelju naknadi troškove parničnog postupka u visini od 7.357,72 EUR zajedno sa zateznim kamatama koje teku od 10. srpnja 2026. do isplate po stopi koja se određuje uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 01. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 01. srpnja te godine, u roku od 15 dana, dok se s preostalim dijelom zahtjeva za naknadom parničnog troška tužitelj odbija.

r i j e š i o j e

Dopušta se preinaka tužbenog zahtjeva učinjena u podnesku tužitelja od 20. travnja 2026.

Obrazloženje

Tužitelj u tužbi navodi da je kao korisnik kredita sa tuženikom kao kreditorom sklopio Ugovor o namjenskom kreditu broj 1069/05 od 25.07.2005.g. koji je solemniziran kod javnog bilježnika na iznos od 160.000,00 CHF. Dana 28.01.2016.g. stranke su sklopile Dodatak Ugovoru o kreditu kojim je regulirana konverzija ranije navedenog kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF kredit

denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Tuženik da je kao kreditor utvrdio u Dodatku navedenog ugovora da stanje glavnice na dan 30.09.2015.g. iznosi 44.805,96 EUR. Navedeni ugovor tužitelj da je sklopio kao potrošač a tuženik kao trgovac, slijedom čega se radi o potrošačkom ugovoru. Da je riječ o standardnom ugovoru koji je bio unaprijed sastavljen od strane tuženika, o kojem se nije pojedinačno pregovaralo, niti je tužitelj kao potrošač imao bilo kakav utjecaj na njegov sadržaj.

Navodi kako je Presudom Visokog Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P-7129/13 od 13. lipnja 2014.g. djelomično potvrđena Presuda Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br.P-1401/12 od 04. srpnja 2013. te utvrđeno da je tuženik u razdoblju od 10.09.2003.g. do 31.12.2008.g. i nadalje povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita tako što je u potrošačkim ugovorima o kreditima koristio nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, a koja je ništetna. Navedene sudske odluke da su sukladno čl.138. a Zakona o zaštiti potrošača obvezujuće za naslovni sud u ovom postupku budući da se radi o odlukama koje su donijete u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz čl.131. st.1. ZZP-a. Da je ugovorena promjenjiva kamatna stopa o kojoj tuženik kao trgovac nije osobno pregovarao sa tužiteljem kao potrošačem. Da je korištena visokostručna terminologija koja je nerazumljiva za prosječnog potrošača kao što je tužitelj. Odredbe da su lako uočljive i jasne međutim da nisu razumljive. Tužitelj kao potrošač da nije mogao procijeniti zašto, kako te u kojem smjeru će se kamatne stope kretati čime je stavljen u neravnopravan položaj sa tuženikom slijedom čega je došlo do povrede načela savjesnosti i poštenja iz razloga jer su tuženici na općenit i normativan način promjenu kamatne stope vezali isključivo za vlastitu odluku. Takva odredba da uzrokuje neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka na štetu tužitelja koji je potrošač jer dolazi do situacije da tuženik jednostrano određuje njegove obveze čiju promjenu tužitelj ne može predvidjeti a pravilnost promjene ne može provjeriti jer nema nikakvih konkretnih i preciznih kriterija. Ukazuje na Direktivu 93/13/EEZ-a, te na odredbu čl. 81. st.1. i 2. ZZP/03.

Ukazuje nadalje tužitelj da je presudom VTS u Zagrebu broj PŽ-6632/17 od 14.6.2018.g. potvrđena Presuda Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br.P-1401/12 od 4.7.2013.g. kojom je pravomoćno utvrđeno da je tuženik u razdoblju od 1.6.2004.g. do 31.12.2008.g. povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju na način da je ugovorena valutna klauzula uz koju je vezana glavnica švicarski franak a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora nije kao trgovac potrošače u cijelosti informirao o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, čime je tuženik postupao suprotno odredbama tada važećeg ZZP-a i ZOO-a. VTS da je potvrdio stajalište prvostupanjskog suda da su ugovorne odredbe kojima

se glavnica veže uz valutu švicarski franak prosječnom potrošaču nerazumljive, nepoštene pa prema tome ništetne. Tuženik da je raspolagao sa svim stručnim znanjima no unatoč tome da nije informirao tužitelja kao potrošača, te je prešutio sve bitne i odlučne činjenice. Stoga da je tuženik dužan vratiti tužitelju sve što je primio na ime ništetnih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi za navedeni kredit zbog povećanja kamatne stope te sve što je primio na ime ništetne odredbe o valutnoj klauzuli u CHF odnosno tuženik da je tužitelju dužan vratiti preplaćenu razliku anuiteta koja je nastala kao rezultat povećanja kamatne stope i rasta tečaja CHF.

Ukupno potraživanje tužitelja prema tuženiku s osnova preplaćene kamate da iznosi 57.888,59 kn, a s osnova preplaćenog tečaja odnosno porasta tečaja 127.390,68 kn odnosno ukupno 180.028,18 kn imajući u vidu početno ugovorene uvjete te uzimajući u obzir navode o ništetnosti kako nezakonito ugovorene kamatne stope tako i nezakonito ugovorene valutne klauzule. Ništetne odredbe da ne mogu konvalidirati zaključenjem Dodatka niti ugovor može postati valjan kada uzrok ništetnosti naknadno nestane, sve sukladno čl.326. ZOO-a. Tuženik da je u Dodatku utvrdio da stanje neotplaćene/dospjele glavnice iznosi 44.805,96 EUR odnosno 341.962,58 kn, međutim imajući u vidu navode glede ništetnosti valutne klauzule tuženik da je trebao utvrditi neotplaćenu /dospjelu glavicu po početnom tečaju kredita u iznosu od 66.579,82 CHF odnosno 310.469,024 kn. Stoga da je tuženik dužan nadoknaditi tužitelju iznos od 31.493,56 kn budući da je na pogrešan način utvrdio iznos neotplaćene/nedospjele glavnice.

Slijedom iznijetog tužitelj postavlja tužbeni zahtjev na utvrđenje ništetnosti kao u točkama 1 i 2, te zahtjev za isplatom iznosa od 216.772,83 kn u toč.3.sa zakonskim zateznim kamatama od uplate svakog preplaćenog iznosa pa do isplate uz naknadu parničnog troška.

Tužitelj konačno precizirao tužbeni zahtjev koji se odnosi na isplatu po provedenom financijskom vještačenju podneskom od 20.04.2026. te potražuje s osnove preplaćenih kamata iznos od 9.076,81 EUR, a s osnove preplate zbog tečajnih razlika iznos od 15.678,48 EUR na oba iznosa s kamatama od 01.10.2015. do isplate, nedovoljno umanjenu glavicu provedenu u konverziji u visini od 4.179,89 EUR sa kamatom od 30.09.2015. te iznos od 2.309,21 EUR na ime zateznih kamata na preplatu tečaja mi kamate od dospijeća do 30.09.2015 sa daljnjom zateznom kamatom od 01.10.2025. zajedno s troškovima postupka.

U odgovoru na tužbu tuženik navodi da osporava tužbu i tužbene zahtjeve u cijelosti. Nadalje ugovor je konvertiran sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama ZPK-a. Sve tužiteljeve uplate, s osnove povišenja kamatne stope i tečaja CHF uzete su u obzir prilikom izrade konverzije i iskorištene odnosno uračunate u otplatu usporednog kredita u EUR u skladu s odredbama ZID ZPK. Konverzija je nastupila na temelju valjano očitovane volje tužitelja, koja konverzija je izvršena sukladno Zakonu, a sklapanjem anexa nastao je novi pravni odnos između tužitelja i tuženika. te su time riješili sve svoje pravne odnose prije i poslije konverzije, na način propisan

Zakonom. Banka je klijentu (ovdje tužitelju) bila dužna dostaviti propisani „izračun konverzije s prijedlogom novog ili izmijenjenog ugovora o kreditu“ (čl. 19.e ZID ZPK/15), a potrošač je bio slobodan prihvatiti ili ne prihvatiti tu ponudu. Ako tužitelju ponuda nije odgovarala, nije trebao prihvatiti konverziju. Kad je tužitelj razmatrao mogućnost konverzije, najprije je prihvaćao „izračun konverzije“ utemeljen na „novom otplatnom planu“, te predviđen pravilima iz članka 19.c. ZID ZPK/15, a u kojem su, između ostaloga, točnom brojkom bile navedene sve kamatne stope koje su se morale primijeniti kroz cijelo već proteklo razdoblje otplate. Nakon toga, sklapao se spomenuti pravni posao koji je po sili zakonskog uređenja, uključivao: promjenu valute kredita iz CHF u EUR, promjenu kamatne stope od datuma sklapanja ugovora do sklapanja dodatka ugovoru, te i ubuduće, na način da se umjesto svih onih promjenjivih kamatnih stopa koje su bile primjenjivane u otplati kredita u CHF primjenjuje sve one promjenjive kamatne stope – prikazane u apsolutnom iznosu - koje je vjerovnik primjenjivao kod kredita u EUR, utvrđenja preostalog iznosa neotplaćene glavnice kredita u EUR, te sporazuma o raspolaganju preplatom, odnosno podmirenju manje uplaćenog iznosa. Dakle, sklapanjem dodatka, tužitelj i tužena banka su u skladu s odredbama ZID ZPK/15, trajno i konačno uredile svoj pravni odnos, u pogledu svih ranije izvršenih preplata po ranijoj CHF kreditnoj partiji, te su stoga konverzijom posljedice nepoštene, ništetne odredbe CHF ugovora o kreditu uređene voljom stranaka, što smisleno isključuje pravo tužitelja da uz provedenu konverziju istodobno traži i povrat stečenoga bez osnove, pozivom na uvjete ugovora o kreditu u CHF-u, koji je konverzijom ab initio, otpao i nadomješten je novom, nesporno zakonitom osnovom (EUR ugovor), temeljem koje je tužitelj stekao na zakonu utemeljeno potraživanje preplate. Kako su međutim voljom ugovornih strana sva plaćanja u otplati CHF kredita ugovorena kao plaćanja s osnove EUR kredita (i to s učinkom ab initio), pa je obračun svih uplata po ranijoj pravnoj osnovi plaćanja (konvertirani CHF ugovor) izvršen u odnosu na novu pravnu osnovu (postojeći EUR ugovor), tužitelj više ne može imati zahtjev zbog stjecanja bez osnove pozivom na uvjete CHF kredita. U potvrdu ovog stajališta, govori i shvaćanje VSRH iz odluke Rev 1172/2018 od 19. ožujka 2019. koje eliminira zahtjeve po osnovi razlike kamata ili tečajnih razlika u slučaju konverzije kredita: „U odnosu na pitanje kako se mogu nadomjestiti odredbe ugovora o potrošačkom kreditiranju koje su utvrđene ništetnim: Načelno promatrano izvor obveze može biti volja stranaka, zakon i odluka suda ili koje druge vlasti, pa se i ništetna odredba nekog ugovora također može nadomjestiti voljom stranka (što je uobičajeni način izmjene i dopune ugovora), odlukom suda te izravnom primjenom prisilnog propisa koji na jasan način dopunjava ili mijenja odredbe ugovora“. Iz navedenoga proizlazi i daljnji zaključak: ako je tužitelj iz bilo kojeg razloga smatrao da mu zakonom propisani uvjeti konverzije nisu prihvatljivi, jer su po njegovu mišljenju trebali biti u bilo kojem pogledu drukčiji, tada nije trebao prihvatiti konverziju, koja je bila pravno moguća samo pod uvjetima koji su bili striktno propisani u ZID ZPK/15. Tužitelj je, za razliku od tužene banke, imao punu slobodu izbora, kojom se i koristio. Tužitelju su povijesne kamatne stope u trenutku prihvata konverzije bile poznate u brojčanom iznosu kao da su bile ugovorene kao fiksne, a nakon toga razdoblja, kamate su se u budućem razdoblju

ravnale prema ugovorenom parametru i fiksnom dijelu kamatne stope za EUR kredite.

U pravnom poslu koji je bio sklopljen među strankama u povodu konverzije, povijesne kamatne stope bile su izražene konkretnom brojkom u novom otplatnom planu za cijelo prethodno minulo razdoblje. Prihvatom takvog ugovora o konverziji, sukladnog ZID ZPK/15, potrošač naprosto više nije bio u poziciji da „ne može predvidjeti ekonomske posljedice koje iz toga za njega proizlaze“, odnosno da ne može provjeriti opravdanost budućih promjena kamatnih stopa. Pristajući, u takvim okolnostima, na izračun koji je sadržavao tako iskazane kamatne stope u EUR kreditima, pristao je na čvrsto definiranu prošlost, jer su povijesne kamatne stope bile iskazane konkretnom brojkom (pa su u tom smislu sadržajno bile fiksne), ali i na budućnost u pogledu visine kamatne stope nakon konverzije, za koje je razdoblje naposljetku ugovorio primjenu točno određenog parametra i fiksnog dijela kamatne stope.

Tužiteljeve tvrdnje u pogledu naknadnog osporavanja preplate po osnovi promjena CHF tečaja nisu osnovane, jer je preplata po toj osnovi, uzeta u obzir na način kako je to propisao ZID ZPK/15, ZID ZPK/15 je propisao osnovno načelo konverzije podrazumijevajući konverziju kredita s CHF valutnom klauzulom u kredit s EUR valutnom klauzulom, radi promjene valutne klauzule na način da se položaj potrošača s kreditom s CHF valutnom klauzulom izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit s valutnom klauzulom u EUR. Prihvatom konverzije, CHF valutna klauzula nadomještena je EUR valutnom klauzulom. Sklapanjem dodatka, tužitelj i tužena banka su u skladu s odredbama ZID ZPK/15, trajno i konačno uredile svoj pravni odnos, u pogledu svih ranije izvršenih preplata po ranijoj CHF kreditnoj partiji, uključujući i po osnovi promjena CHF tečaja. „Novi otplatni plan“ iz čl. 19.c, stavak (1) točka 3.) ZID ZPK/15, a koji je zamijenio „početno utvrđeni otplatni plan“ uključivao je „iznos, vrstu i razdoblje promjene kamatnih stopa“ ali i „sve ostale promjene koje su tijekom trajanja ugovora o kreditu uvjetovale izmjenu početno utvrđenog otplatnog plana i anuiteta“. Sve tužiteljeve uplate uvrštene u izračun konverzije iskorištene su za namirenje duga po kreditu s EUR valutnom klauzulom, a preplata je iskorištena za namirenje budućih EUR anuiteta ili isplaćena korisniku kredita, ovisno koji je slučaj bio primjenjiv. Izračun preplate uzeo je u obzir sve promjene CHF tečaja, kako je to razvidno iz kolone „primijenjeni CHF tečaj“ sadržanom u Izračunu konverzije na dan 30.09.2015. Nadalje, svi uplaćeni iznosi su, sukladno odredbi članka 19.c. st.1. t. 4. ZID ZPK/15 preračunati u EUR prema tečaju na dan uplate, i to točno, zakonom određenom „tečaju one vrste koji je vjerovnik na taj datum primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR“. Upravo ti iznosi pretvoreni u EUR predstavljali su osnovu za namirenje EUR anuiteta utvrđenih novim otplatnim planom, koji je uključivao sve promjene, pa tako i promjene tečaja, koje su uvjetovale izmjenu početnog plana i početnih anuiteta. Naposljetku, sukladno izričitoj odredbi članka 19.c. st.1. t. 5. treća alineja ZID ZPK/15 na iznos preplate tužena banka nije bila dužna obračunati ni kamatu niti tečajnu razliku, već je njih snosio potrošač. Stoga, i u odnosu na ovo pitanje tuženik upućuje na razmatranja pod A), a podredno ukazuje na odredbe čl. 19.c. ZID ZPK/15 iz koje

proizlazi opisani način na koji je zakonodavac uredio, a tužitelj prihvatio, obračun takve preplate, a čime su, stranke, posljedice eventualno ništetne CHF valutne klauzule, također sporazumno, trajno i konačno uredile ab initio i nadomjestile EUR valutnom klauzulom. Stoga predlaže odbiti tužitelja s tužbom i tužbenim zahtjevom u cijelosti uz naknadu parničnog troška.

U odnosu na precizirani tužbeni zahtjev od 20.travnja 2026. tuženik navodi kako je došlo do povećanja istog pa se učinjenoj preinaci protivi, ističe i prigovor zastare u odnosu na preinačeni tužbeni zahtjev.

Sud je dopustio preinaku tužbenog zahtjeva budući je tužitelj tek po provođenju financijskog vještačenja mogao konačno precizirati visinu tužbenog zahtjeva koji se temelji na istoj činjeničnoj i pravnoj osnovi pa ju je pozivom na odredbu članka 190. stavak 2. Zakona o parničnom postupku dozvolio preinaku tužbenog zahtjeva slijedom čega je odlučeno kao u izreci ovog rješenja. Pored toga preinaka tužbenog zahtjeva je dopuštena sukladno zaključku Vrhovnog suda Republike Hrvatske posl.br. Su-IV 162/2021 od 26.11.2021. koji glasi: U predmetima po tužbama korisnika kredita u švicarskim francima dopuštena je preinaka tužbe nakon provedenog dokaza financijskim vještačenjem.

U dokaznom postupku sud je izvršio uvid u svu materijalnu dokumentaciju priloženu spisu, proveden je dokaz saslušanjem tužitelja, proveden je dokaz financijskim vještačenjem po stalnom sudskom vještaku Tomislavu Prpiću.

Ocjenom svih provedenih dokaza, a u smislu odredbe čl. 8 ZPP-A ovaj sud držim tužbeni zahtjev tužitelja gotovo u cijelosti osnovanim.

Predmetnim tužbenim zahtjevom tužitelj potražuje od tuženika povrat razlike između iznosa kojeg je stvarno isplatio tuženiku temeljem ugovorene promjenjive kamatne stope koja se mijenja sukladno jednostranoj odluci banke u odnosu na početno ugovorenu kamatnu stopu te razliku tečaja CHF u odnosu na početni inicijalni plan i stvarno plaćeni iznos anuiteta po tečaju CHF važećem na dan plaćanja svakog anuiteta, tvrdeći da su ništetne ugovorne odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi koja se mijenja jednostranom odlukom banke i odredbi o valutnoj klauzuli u CHF. Nadalje potražuje i razliku glavnice utvrđena na dan 30.09.2015.-dan konverzije u CHF i glavnice koja bi na navedeni dan bila utvrđena da se primjenjivala za period otplate početno ugovorena kamatna stopa i početni tečaj CHF-a.

Među strankama u postupku nije sporno da su međusobno sklopili Ugovor o kreditu br. 1069/05 21. srpnja 2005. kojim je u čl. 1. tuženik kao kreditor odobrio i stavio na raspolaganje tužitelju kao korisniku kredita iznos u kunama u protuvrijednosti 160.000,00 CHF prema srednjem tečaju banke na dan korištenja kredita. Nadalje nije sporno da je predmetni kredit odobren tužitelju namjenski (čl. 6.

Ugovora) kupovina stambenog objekta, te da je čl.4. ugovoreno da se tužitelj obvezuje platiti redovnu kamatu od 4,50% godišnje koja da je promjenjiva u skladu s Odlukom o banke o kreditiranju građana . Isto tako nije sporno da se tužitelj u čl. 3 obvezao predmetni kredit otplatiti u 180 mjeseci, odnosno u jednakim mjesečnim anuitetima od u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju banke-kreditora za CHF važećim na nad dospijeća, a prema otplatnom planu. Nadalje nije sporno da je tužitelj u utuženom periodu izvršavala svoju ugovornu obvezu, odnosno otplaćivala predmetni kredit, te je istog u cijelosti otplatila. Također nije sporno da je tuženik tijekom trajanja ugovornog odnosa vršio promjenu prvotno ugovorene kamatne stope 4,50% godišnje.

Nadalje nije sporno da su stranke 28. siječnja 2016. sklopile dodatak ugovoru o namjenskom kreditu temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju. Neotplaćena glavnica na da 30.09.2015 iznosi 66.579,82 CH odnosno 464.778,54 kn , prema izračunu konverzije zbroj uplaćenih iznosa po kreditu u CHF preračunatih u EUR po srednjem tečaju na dan uplate , veći je od zbroja anuiteta po kreditu u EUR u skladu s otplatnim planom u EUR računajući do 30.09.15 pa ta razlika predstavlja preplatu u visini od 57.186,17 kn -prema čl. 5 dodatka koji iznos će se koristiti za otplatu budućih anuiteta.

Među strankama nije sporno niti da se pred Trgovačkim sudom u Zagrebu u predmetu pod posl. br. P-1401/12 vodio postupak radi zaštite kolektivnih prava i interesa, a predmet kojeg postupka je bila zaštita potrošača od korištenja dvije ugovorne odredbe o kojima se nije pojedinačno pregovaralo: odredbe o valutnoj klauzuli prema kojoj je glavnica vezana za švicarski franak i odredbe kojom je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke. Predmetni postupak pravomoćno je okončan na način da je Presudom Visokog Trgovačkog suda u Zagrebu pod posl. br. PŽ-7129/13 od 13.06.2014.g. i Presudom Vrhovnog suda RH pod posl. br. Rev-249/14 od 09.04.2015.g. utvrđeno da je, između ostalih i tuženik, u razdoblju od 1.11.2004.g. do 31.12.2008.g., a koja povreda traje i nadalje, povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima, koristeći u istima, ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju – ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom tuženika i drugim internim aktima banke, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora tuženik kao trgovac i korisnici kreditnih usluga kao potrošači nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktnu parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku tuženika o promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenu na jednostranom povećanju kamatnih stopa, a sve na štetu potrošača, čime da je tuženik postupio suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (NN 96/03) u razdoblju od 10.09.2003.g. do 06.08.2007.g. i to čl. 81., 82. i 90., a od 07.08.2007.g. pa nadalje, protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (NN 79/07, 125/07, 75/09,

79/09, 89/09, 133/09) i to čl. 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača, te suprotno odredbama ZOO-a.

Nedvojbeno je naprijed citiranom pravomoćnom sudskom odlukom Trgovačkog suda u Zagrebu u postupku radi zaštite kolektivnih prava i interesa utvrđeno da je, između ostalih banaka i tuženik povrijedio kolektivne interese i prava potrošača - korisnika kredita prilikom zaključenja predmetnih ugovora o kreditima koristeći u njima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi.

Temeljem odredbe čl. 502. c. Zakona o parničnom postupku, fizičke i pravne osobe mogu se u posebnim parnicama za naknadu štete ili isplate pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava da se određenim postupanjem uključujući i propuštanjem tuženika povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štititi. U tom slučaju će sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati. Sud je dakle vezan pravnim utvrđenjem u smislu naprijed navedene citirane odredbe iz presude donesen u sporu po kolektivnoj tužbi samo u parnicama za naknadu štete ili isplate pod uvjetom da se stranke pozovu na takvo utvrđenje. U ovom slučaju tužitelj se pozvao na utvrđenja iz navedenih presuda.

Prema članku 3. Zakona o zaštiti potrošača/03 koji je bio važeći u vrijeme zaključenja ugovora o kreditu potrošači svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu u svrhe koje nisu nam je njegovom zanimanju, niti njegovoj posebnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti. Prema navedenoj zakonskoj odredbi za status moraju biti kumulativno ispunjena 2 uvjeta i to a da se radi o fizičkoj osobi i bez da on sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu s ciljem koji im nije u svrhu njene poslovne djelatnosti već u osobne ne komercijalne svrhe. Iz provedenog dokaznog postupka posebice iz ugovora o kreditu i iskaza tužitelja neprijeporno proizlazi da ima status potrošača, naime prvi uvjet nesporno postoji, a što se tiče drugog uvjeta jasno je, a uzimajući u obzir članak 2 ugovora o kreditu da je predmetni namjenski kredit podignut za kupnju stambenog objekta te iz iskaza tužitelj kako je kredit utrošen za kupnju stana u Krku koji je isključivo korišten za stanovanje, stan nikada nije iznajmljivan, a suprotno tome tuženik nije dokazao.

Sporno je među strankama može li tužitelj tražiti utvrđenje ništetnim dijela odredbi ugovora o kreditu vezano za način promjene kamatne stope i primjenu valutne klauzule u CHF nakon što je sklopio dodatak osnovnom ugovoru o kreditu tzv konverziju primjenom odredbi ZID ZPK i slijedom takvom utvrđenja ima li pravo na povrat s osnove preplaćene kamate i s osnove preplaćenog iznosa zbog ugovorene valute CHF.

Pravo na utvrđenje ništetnosti se ne gasi, tužitelj ima pravni interes tražiti utvrđenje ugovora ništetnim jer se ništetnost Ugovora sukladno odredbi čl. 322. i 326. ZOO-a utvrđuje ex tunc odnosno u trenutku zaključenja Ugovora. Odredbom čl. 326. ZOO-a je propisano da ništetan Ugovor ne postaje valjan kad uzrok ništetnosti naknadno nestane, a ne može se niti osnažiti, niti prema odredbi čl. 148. st. 1. ZOO-a, niti nagodbom stranaka. Sklapanjem Anexa ugovor o kreditu prema ZID ZPK ne nije tužitelju onemogućeno tražiti tvrđenju ništetnim pojedinih odredbi ugovora o kreditu. Rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske, poslovni broj: Rev-18/2018 od 26. svibnja 2018. zauzeto je stajalište da i nakon sklapanja sporazuma o konverziji kredita nema zapreke da se utvrđuje ništetnost odredbi ugovora o kreditu te da treba imati u vidu da je do sklapanja sporazuma o konverziji bio na snazi osnovni Ugovor o kreditu koji je proizvodio pravne učinke, a koji pravni učinci se upravo odnose na ispunjavanje obveza korisnika kredita temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli.

Člankom, 19.c ZID ZPK koji je stupio na snagu 30. rujna 2015., točkom 1.-3. propisano je kako se konverzija provodi na iznos početno odobrene glavnice kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF izračuna iznos glavnice kredita denominiranog u EUR i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u EUR, po tečaju primjenjivom na datum isplate kredita (toč. 1.), u točki 2. članka 19.c ZID ZPK propisano je da se umjesto početno ugovorene kamatne stope kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF primijeni kamatna stopa jednaka kamatnoj stopi (po iznosu, vrsti i razdoblju promjene) koju je vjerovnik primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR na datum sklapanja ugovora o kreditu te u toč. 3. članka 19.c ZID ZPK propisano je da početno utvrđen otplatni plan kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF uključujući sve njegove izmjene, na temelju kojeg su izračunati obroci odnosno anuiteti u CHF i u kunama s valutnom klauzulom u CHF, zamijeni novim otplatnim planom.

Vrhovni sud Republike Hrvatske u rješenju, poslovni broj: Gos-1/2019-36 od 4. ožujka 2020., a u svezi postavljenog pravnog pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava, da Sporazum o konverziji sklopljen na osnovi ZID ZPK ima pravne učinke i valjan je i u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli, no isto ne isključuje mogućnost postavljanja kondemnatornog zahtjeva onda kada konverzija nije ispravila posljedice nepošteno ugovorenih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli iz osnovnog ugovora o kreditu.

U konkretnom slučaju konverzija nije u cijelosti ispravila neravnotežu koja je nastala temeljem nepoštenosti ugovornih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli te činjenica provođenja konverzije sama za sebe ne može i ne smije isključiti provođenje kontrole nepoštenosti ugovornih odredbi. Konverzijom nije

uspostavljena ravnoteža narušena nepoštenim ugovorim odredbama jer nije ispravila posljedice nepoštenih ugovorenih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli jer konverzijom nije tužitelju vraćeno što je temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli više preplatio, a tuženica primila, te konverzija ne može smanjiti stupanj zaštite koji potrošačima pripada. Posebno se ističe i to da iz sadržaja Aneksa ugovoru o kreditu kojim je provedena konverzija ne proizlazi da se tužitelj odrekao prava isticanja pred sudom zahtjeva i potraživanja koja proizlazi iz nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu. Tužitelj i tuženica sklapanjem dodataka predmetnom Ugovoru o kreditu nisu izmijenili odredbe iz osnovnih ugovora u pogledu kamatne stope i iznosa preostalog neotplaćenog kredita te postigli i sporazum o raspolaganju preplatom. Aneksima ugovora o kreditima uređuje se pitanje određivanja kamatne stope nakon sklapanja istih, odnosno njima se ne rješava pitanje preplaćenih kamata u kreditima u valuti CHF i bez primjene valutne klauzule kroz ovdje utuženi period, a do koje preplate je došlo zbog nepoštenog postupanja banaka, koje je utvrđeno ništetnim. Osim toga, konverzija se odnosi isključivo na ugovorne obveze proizišle iz ugovora o kreditu, a niti jedna odredba ZID ZPK ne širi primjenu konverzije na druge - izvanugovorne odnose među strankama. Nadalje, kako je način ugovaranja promjenjive stope ugovornih kamata bio predmet kolektivne tužbe za zaštitu potrošača, a koja tužba je usvojena i takav način ugovaranja promjenjive stope ugovornih kamata utvrđen nepoštenim, tada sud prilikom odlučivanja o pojedinačnom tužbenom zahtjevu kao osnovu zahtjeva tužitelja utvrđuje odluku iz presude kojom je odlučeno o tužbi za zaštitu kolektivnih interesa potrošača, a identična je situacija i sa valutnom klauzulom. Konverzije ne predstavlja niti može predstavljati volju tužitelja kao potrošača za nadomještavanjem ništetnih odredbi ugovora o kreditu to ne ukazuje niti ZID ZOPK niti se to može iščitati iz odredbi dodatka ugovoru.

Poznato je da je Vrhovni sud Republike Hrvatske donio 27. svibnja 2026. odluku pod poslovnim brojem Rev-457/2025 u kojoj je Odlukom proširenog vijeća VSRH od 27. svibnja 2026. djelomično je prihvaćena revizija tužitelja te je u odgovoru na pitanje zbog kojeg je tužitelju dopuštena revizija odgovoreno da istome pripadaju zatezne kamate na sve mjesečne preplaćene iznose na temelju nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu u CHF od sklapanja ugovora pa do provedene konverzije. Dakle, priznaje mu se samo zatezna kamata, ali ne i preplaćena glavnica (preplata kamate i tečaja) umanjena za priznatu preplatu u konverziji.

Ovaj sud je i dalje mišljenja kao i ranije da je u konverziji potrošaču priznat samo preplaćeni iznos kao da je korisnik imao kredit u EUR valuti u istom razdoblju što je i utvrđeno vještačenjem provedenim u ovom postupku o čemu će se detaljno obrazlagati kasnije u ovoj odluci. Potrošaču pripada pravo na kompletno obeštećenje dakle da isti bez obzira na izvršenu konverziju kredita u valutu EUR i učinke takve konverzije, ima pravo potraživati iznose koje je banka stekla bez osnove

zbog primjene ništetnih odredbi o jednostranoj promjeni kamatne stope i valutnoj klauzuli u CHF, a koji su utvrđeni kao razlika plaćenog u odnosu na ono što je trebalo platiti po početno ugovorenoj kamatnoj stopi i početnom ugovorenem tečaju kune u odnosu na CHF (pravo na glavnice i zatezne kamate), a sve umanjeno za preplatu priznatu i obračunatu u konverziji.

Posebice se ističe u odnosu na konverziju i prihvrat iste od strane potrošača konkretno ovdje tužitelja da u odnosu na nepoštene odredbe o valutnoj klauzuli iz ugovora o kreditu u CHF odluka u kolektivnom sporu uslijedila je tek tri godine nakon sklapanja dodatka osnovnom ugovoru o kreditu i provođenju konverzije te potrošači i korisnici kredita zasigurno nisu mogli u cijelosti imati sve informacije i sagledati u cijelosti koje su sve odredbe nepoštene i ništetne u konkretnom ugovoru i kada bi se jedino mogli pravovaljano odreći tih svojih prava.

U vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu bio je na snazi Zakon o zaštiti potrošača (NN 96/03, dalje ZZP iz 2003.g.) koji je regulirao pitanje nepoštenih odredbi u trgovačkim ugovorima kao *lex specialis* u odnosu na odredbe ZOO-a kojim je to pitanje bilo regulirano na razini općeg propisa. No pored toga a uzimajući u obzir utuženo razdoblje mjerodavne su i odredbe Zakona o zaštiti potrošača iz 2007.g. (NN 79/07 i 125/07).

Odredbom čl. 84. ZZP-a iz 2003.g. i čl. 99. ZZP-a iz 2007.g. propisano je da nije dopušteno ocjenjivati jesu li ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni poštene, ako su te odredbe jasne, lako razumljive i uočljive. Iz sadržaja predmetnog Ugovora o kreditu sklopljenog među strankama proizlazi da je odredba čl. 2. koja se odnosi na ugovornu kamatu i promjenljivu kamatnu stopu bila vidno istaknuta, odnosno da je ta ugovorna odredba bila lako uočljiva. Isto tako proizlazi i da je u navedenoj odredbi bilo jasno naznačeno da je banka ovlaštena izvršiti promjenu kamatne stope sukladno Odluci o kamatnim stopama iz čega proizlazi da je ta ugovorna odredba bila jasna. Stoga je za donošenje odluke u ovoj pravnoj stvari potrebno ocijeniti da li je predmetna ugovorna odredba o promjenljivoj kamatnoj stopi bila razumljiva tužitelju kao potrošaču posljedično čemu da li je ista poštena u smislu naprijed navedenih zakonskih odredbi čl. 84. ZZP-a iz 2003.g. i čl. 99. ZZP-a iz 2007.g.

Sagledavajući sadržaj predmetne ugovorne odredbe kojom je ugovorna promjenjiva kamatna stopa sukladno Odluci o kamatnim stopama, ocjena je ovog suda da je ista za prosječnog potrošača nedovoljno razumljiva. Naime, navedenom odredbom promjena kamatne stope vezana je isključivo za Odluku banke o kamatnim stopama, odnosno akt tuženika, koji je stručan i kao takav razumljiv isključivo osobama koje imaju ekonomsko obrazovanje, te koji se bave bankarskim poslovima. Dakle odluke koje su uređivale pitanje promjenljive kamatne stope, uključujući i razloge koji utječu na njezinu promjenu tijekom trajanja kreditnog razdoblja tužitelju kao prosječnom potrošaču nikako nisu mogle biti nikako razumljive.

Naime, odredbom čl. 42 predmetnog Ugovora o kreditu određeno je samo koliko iznosi kamata na dan sklapanja tog ugovora (4,50 % godišnje) iz čega proizlazi da su samo navedeni podaci tužitelju u trenutku sklapanja ugovora bili poznati, dok ostali podaci, odnosno kriteriji temeljem kojih će se ta kamatna stopa od 4,50 % godišnje mijenjati nisu bili niti određeni, niti odredivi, već je buduća kamatna stopa ugovorena kao promjenjiva. Dakle, predmetni ugovor ne sadrži niti referentnu stopu koja se primjenjuje na početnu kamatnu stopu, niti precizan način utvrđivanja promjene kamatne stope. Stoga nikako nije realno za očekivati da je tužitelj kao prosječan potrošač bio u stanju ocijeniti promjene tržišnih uvjeta, odnosno buduće promjene kamatne stope tijekom ugovorenog kreditnog razdoblja.

Tužitelj u iskazu navodi kako je znao da je kamatna stopa promjenjiva no od strane tuženika ne sjeća se je li mu išta pojašnjeno o načinu promjene kamate stope i o parametrima koji utječu na isto.

Tijekom postupka ni na koji način nije utvrđeno da je tuženik u konkretnom slučaju tužitelju prilikom pregovaranja, odnosno prilikom sklapanja ugovora o kreditu, na valjan i njemu razumljiv način objasnio postupak formiranja kamatne stope, odnosno koji sve čimbenici utječu na njezino formiranje tijekom trajanja ugovorenog kreditnog razdoblja, a na temelju čega bi tužitelj kao potrošač mogao spoznati učinke koji će za njega u budućnosti proizaći iz takvih ugovornih odredbi o promjenljivoj kamatnoj stopi. Tuženik je nije predložio saslušanje osobnog bankara koji je u ime banke pregovarao s tužiteljem.

Nadalje jasno je da je konkretni ugovor o kreditu tipski unaprijed formulirani ugovor, a tužitelj kao potrošač ni na koji način nije mogao utjecati na sadržaj ugovornih unaprijed formuliranih odredbi. Tuženik je prilikom sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu bio dužan tužitelja kao potrošača ozbiljno informirati o smislu i sadržaju odredbi o promjenljivoj kamatnoj stopi i skrenuti mu pozornost na parametre o kojima ovisi kamatna stopa u budućem razdoblju trajanja kredita, a što nije učinjeno, naime tuženik suprotno nije dokazao.

I iz presude donesene u kolektivnom sporu jasno proizlazi da je tuženik povrijedio interese i prava potrošača-korisnika kredita tako što je u potrošačkim ugovorima o kreditu koristio nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom trajanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke, a o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, pa je stoga ništetna. Tuženik je prilikom sklapanja predmetnog ugovora o kreditu bio dužan tužitelja kao potrošača ozbiljno informirati o smislu i sadržaju odredbi o promjenljivoj kamatnoj stopi i skrenuti mu pozornost na parametre o kojima ovisi kamatna stopa u budućem razdoblju trajanja kredita, a što nije učinio.

Slijedom navedenog ugovorna odredba ugovora o kreditu, kao i kasnije sklopljenih dodatka do konverzije u dijelu koji se odnosi na ugovorenu promjenjivu

kamatnu stopu koja je ovisna o jednostranoj odluci banke te su ništetni u smislu odredbe čl. 87. st. 1. ZZP-a iz 2003. g. i čl. 102. ZZP-a iz 2007. g. pa je odlučeno kao u točki I izreke ove presude.

Što se tiče valutne klauzule valja navesti kako je iz presude Vrhovnog suda posl. br. Rev-2221/2018 od 03. rujna 2019. g. razvidno da se u tom revizijskom postupku između ostalog odlučivalo jesu li ugovornim odredbama iz ugovora o kreditima tužene banke među kojima je i ovdje tuženik skapali u određeno naznačenom razdoblju s korisnicima kredita potrošačima a u kojima je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica bio švicarski franak i njime povrijeđeni kolektivni interesi i prava potrošača bile nepoštene i ništetne sve u smislu odredbe čl. 81., čl. 82. i čl. 90. ZZP/03 odredbe čl. 96. i 97. ZZP-a. Vrhovni sud je u potpunosti prihvatio razloge iz drugostupanjske presude Visokog trgovačkog suda RH PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018. g. U presudi Visokog Trgovačkog suda, a koje shvaćanje prihvaća i Vrhovni sud RH utvrđeno je da su tužene banke među kojima je i ovdje tuženik povrijedile kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita sklapanjem ugovora o kreditu koristeći u njima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe tako da je u ugovorima o potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditu ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije sklapanja i u vrijeme sklapanja tih ugovora nisu kao trgovci potrošače u cijelosti informirali o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u vezi sklapanja tih ugovora o kreditu što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka čime su banke postupile suprotno odredbama čl. 81., čl. 82. i čl. 90. tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (NN-96/03) u razdoblju do 06.08.2007. g. da od 07.08.2007.g. do 31.12.2008. g. suprotno odredbama čl. 96. i čl. 97. Zakona o zaštiti potrošača (NN-79/07 i dr.) . Fizičke i pravne osobe se mogu u posebnim parnicama pozivati na prihvaćene zahtjeve tužitelja u postupku Vrhovnog suda Rev-2221/18 kojom je taj sud odbio revizije tamo tuženika u predmetu tužitelja Potrošača- Hrvatskog saveza udruga za zaštitu potrošača, protiv osam banaka a na ta utvrđenja se pozvao i ovdje tužitelj. Tuženik je dakle u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora o kreditu sa tužiteljem ugovorio nepoštenu i ništetnu ugovornu odredbu-i to na način da je ugovorio valutu uz koju je vezana glavnica švicarski franak (valutna klauzula), a o tome se nije pojedinačno pregovaralo. Stajalište je ovog suda da se vezano za osnov tužbenog zahtjeva dovoljno pozvati na utvrđenja iz Presuda Vrhovnog suda RH Rev-2221/2018 i Visokog Trgovačkog suda PŽ-6632/2017. Tuženik se stoga neosnovano poziv na presudu suda EU broj C-81/19 jer se u konkretnom slučaju uopće ne raspravlja o nepoštenosti same valutne klauzule, koja je nesporno dispozitivna odredba hrvatskog prava, već o tome je li potrošač bio informiran u cijelosti o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje odluke utemeljene na potpunoj obavijesti tijekom pregovora i u fazi sklapanja ugovora kreditu, a što nije, kako je utvrđeno u kolektivnom sporu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka čime su banke postupile suprotno odredbama čl. 81., čl. 82. i čl. 90. tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (NN-96/03) u razdoblju do

06.08.2007. g. da od 07.08.2007.g. do 31.12.2008. g. suprotno odredbama čl. 96. i čl. 97. Zakona o zaštiti potrošača (NN-79/07 i dr.).

Nadalje valja navesti kako iz iskaza tužitelja jasno proizlazi da tužitelj kao prosječni potrošač od strane tuženika nije informiran o svim činjenicama važnim za donošenje odluke o sklapanju ugovora o kreditu s valutnom klauzulom u CHF, odnosno nije informiran o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti glede valutne klauzule vezane za CHF. Tužitelj nije niti imao saznanja o pojmu valutne klauzule, nadalje tuženik na koje je teret dokaza da je Banka tužitelja kao potrošača informirala o posljedicama i svim eventualnim rizicima promjene tečaja CHF.

Stoga je dio odredbe ugovora o kreditu koji se odnosi na valutnu klauzulu u CHF odnosno da su stranke ugovorile švicarski franak kao valutu uz koju je vezana glavnica kredita kao, obračun kamata i da je tužitelj upoznat s mogućim promjenama iznosa anuiteta u kunama nastalog uslijed promjene tečaja CHF, te da potvrđuju da ih je Banka informirala o posljedicama i svim eventualnim rizicima promjene tečaja CHF ništetan pa je odlučeno kao u točki I, III i VI izreke ove presude.

Nadalje valja istaknuti i da je Vrhovni sud u svojoj odluci Rev- 3142/2018 od 19.03.2019.g. jasno izrazio pravno shvaćanje da u pojedinačnim postupcima radi utvrđenja ništetnosti odredbi ugovora o kreditu s valutnom klauzulom u CHF i promjenjivom kamatnom stopom koju su jednostrano mijenjali kreditori nije potrebno ponovno utvrđivati da li su sporne odredbe ugovora o kreditu ništetne, obzirom da postoji temeljem već navedenog čl. 502.c ZPP, a isto tako i čl. 118. Zakona o zaštiti potrošača (NN 41/14 i 110/15) vezanost za postojanje povrede propisa zaštite potrošača iz čl. 106. st. 1. ZZP/14, a slijedom toga i obveza primjene utvrđene ništetnosti u kolektivnom sporu. Ne može postojati utvrđena ništetnost i nepoštenost pojedinih odredbi potrošačkog ugovora u kolektivnom sporu, a da istodobno ne postoji ništetnost i nepoštenost takvih odredbi u pojedinačnom sporu u odnosu na istovrsni ugovor. Ako bi se radilo o nekim posebnim okolnostima koje bi isključivale vezanost za pravomoćnu odluku u kolektivnom sporu (npr. da tužitelj nije potrošač nego trgovac), onda je teret dokaza takve činjenice na banci kao kreditoru.

Potom prema praksi Europskog suda za ljudska prava u predmetu C-186/2016 navodi se da kod obveza banaka prema korisnicima kredita nije dovoljno da je odredba jasna i razumljivo sastavljena, već je nužno potrošaču ponuditi dovoljno informacija kako bi mogli donijeti razborite odluke, a tuženica nije dokazala da bi tužitelju pružila dovoljno informacija kako bi mogao shvatiti ekonomske posljedice svoje odluke, eventualne rizike (promjena tečaja i sl.), a niti je dokazala da je tužitelju pružila na jasan i nedvojben način sam postupak konverzije.

Preplata koja je utvrđena u konverziji nije i ne može biti u cijelosti obeštećenje tužitelju zbog primjene ništetnih odredbi ugovora o kreditu koji se tiču kamate stope koja se mijenja jednostranom odlukom banke i zbog primjene valutne klauzule u CHF. Preplata utvrđena u konverziji predstavlja samo razliku koja je nastala zatvaranjem svih anuiteta po simuliranom EUR kreditu i onih anuiteta koje je do dana konverzije tužitelj platio a to su anuiteti koji su obračunati primjenom ništetnih odredbi ugovora o kreditu dakle nema govora da su u dodatku ugovora o kreditu tužitelju priznate preplate zbog primjene ništetnih odredbi o kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli u CHF koja u trenutku sklapanja dodatka ugovora još nije niti bila pravomoćno utvrđena ništetnom.

U odnosu na prigovor zastare valja navesti kako u pravilu na tražbine radi povrata onog što su stranke dale jedna drugoj temeljem ništavih ugovora primjenjuje se institut stjecanja bez osnove time da tražbine stečene bez osnove zastarijevaju u općem petogodišnjem roku iz čl. 225. ZOO-a, a rok zastare počinje teći od dana kada je došlo do isplate onoj stranci koja je dužna vratiti primljeno po osnovi ništavog ugovora. Što se tiče tražbina naknade štete zbog povrede obveze one zastarijevaju za vrijeme određeno za zastaru te obveze (čl. 230. st. 3. ZOO-a). Pitanje zastare riješio je Vrhovni sud RH svojom odlukom posl. br. Rev-2245/17 od 20. ožujka 2018. g. u kojoj se navodi da je pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača došlo do prekida zastare na temelju čl. 242. ZOO-a te zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka od trenutke pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu tužbe tj. od 13.06. 2014.g. To uz primjenu općeg zastarnog roka od 5 godina znači da bi pravo tužitelja zastarjelo tek 14. lipnja 2019. g (u odnosu na zahtjev za preplaćenom kamatom), a tužba je podnesena u 13. lipnja 2019. g. Što se tiče zahtjeva za isplatom temeljem ništave odredbe o valutnoj klauzuli, pravo tužitelja za isplatom zastarijeva 2023. g. s obzirom da je presuda PŽ-6632/17 o valutnoj klauzuli donesena 14. lipnja 2018. g. Ovo stoga što sve posljedice utvrđenja navedenih presuda donesenih u korist potrošača nastupaju od donošenja takve presude suda uvažavajući zastarni rok od pet godina.

U odnosu na preinačeni tužbeni zahtjev od podnesak od 27. ožujka 2025.. kojim je došlo do povišenja tužbeno zahtjeva iz iste činjenične i pravne osnova zastare također nema, naime tužitelj do provođenja financijskog vještačenja nije mogao znati točan iznos preplaćenih iznosa, preinakom tužbenog zahtjeva tužitelj ne postavlja neki novi tužbeni zahtjev već tražbine koje je utužio pravovremeno, precizira sukladno nalazu i mišljenju vještaka financijske struke. Pored toga valja uvažiti pravno shvaćanje sa sjednice građanskog odjela Vrhovnog suda RH od 27. svibnja 2024. koje glasi: " U slučaju kad je preinaka tužbe povećanjem postojećeg tužbenog zahtjeva iz iste činjenične osnove (neprava preinaka) moguća i dopuštena (članak 190. i 191. ZPP), zastara se prekida već podnošenjem tužbe u tom postupku, odnosno do prekida zastare ne dolazi tek u trenutku preinačenja tužbe povećanjem postojećeg tužbenog zahtjeva.", stoga i za preinačeni dio tužbenog zahtjeva zastare nema.

Iz Nalaza i mišljenja vještaka financijske struke Tomislava Prpića proizlazi da razlika između stvarno plaćenih anuiteta po kamatnoj stopi koju je jednostrano mijenjao tuženik i kamatnih stopa koja je bila poznata na dan sklapanja ugovora odnosno u visini $3,23\%$ od 01.01.2014. iznosi 9.076,81 eur. Manje plaćenih kamata iznosi 1.100,36 EUR a odnosi se isključivo na razdoblje primjene zakonske kamate od $3,23\%$. Dok razlika između stvarno plaćenih anuiteta po tečaju CHF koji se mijenjao tijekom razdoblja otplate kredita i početnom tečaju koji je jednak tečaju na dan isplate kredita iznosi 15.678,48 EUR. Negativne tečajne razlike iznose 689,32 EUR. U odnosu na razliku između preostale neotplaćene glavnice utvrđene na dan 30.09.2015 po tečaju na dan konverzije i glavnice po početnom tečaju CHF-a navodi kako ista iznosi 4.179,89 EUR. Zakonske zatezne kamate na preplatu tečaja i kamate do 30.09.2015 iznose 9.899,12 EUR. Tuženik je tužitelju u konverziji na dan 30.09.2015. godine kredita utvrdio preplatu u iznosu od 7.589,91 EUR. REKAPITULACIJA - Nakon uzetih iznosa iz točke 1 i 3 u obračun, obračuna zateznih kamata na te iznose do 30.09.2015., kao i nakon uračunavanja razlike glavnice i priznate preplate u konverziji, preostalo ukupno dospjelo potraživanje s danom 30. rujna 2015. iznosi 31.244,38 € i to: - 28.935,18 € glavnice - preplate po valuti, kamati i razlike glavnice na koje teku pripadajuće zatezne kamate od 01.10.2015 do isplate, te - 2.309,21 € preostale dospjele zatezne kamate na dan 30.09.2015

Tuženik je proveo konverziju tužiteljevog kredita iz CHF u EUR na dan 30.09.2015, sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (N.N. 102/15), te je na taj način matematički izjednačio tužitelja sa jednakim kreditom podignutim sa valutnom klauzulom EUR. U obzir su uzete sve uplate tužitelja, pa tako i one iznose koji su ovdje iskazani kao njegova preplata po kamati i valuti u odnosu na nišetnost promjene kamate i valutne klauzule CHF, ali samo ako se gleda kao usporedba sa kreditom podignutim sa valutnom klauzulom EUR, ali ne i sa CHF kreditom sa nišetnim odredbama o promjeni kamate i valutnom klauzulom, za kakvo bi obeštećenje tuženik još dugovao iznose utvrđene rekapitulacijom.

Tužitelj konačno precizira tužbeni zahtjev po provedenom financijskom vještačenju podneskom od 20. travnja 2026. te potražuje s osnove preplaćenih kamata iznos od 9.076,81 eur i osnove preplate zbog tečajnih razlika iznos od 15.678,48 EUR s kamatama od 01. listopada 2015., nedovoljno umanjenu glavicu provedenu u konverziji u visini od 4.179,89 EUR s kamatama 01.10.2015. te iznos od 2.309,21 EUR na ime preostalih obračunatih zakonskim zateznih kamata na utvrđene preplaćene iznos kamate i tečaja od dospijeća pa do 30.09.2015 umanjeno za preplatu priznatu u konverziji na koji iznos tužitelj potražuje daljnju kamatu od 01.10.2015.

U odnosu na nalaz i mišljenje tuženik je iznio primjedbu kako je vještak pogrešno iznos preplate priznat u konverziji odbio od zakonskih zateznih kamata, a

ne od glavnice. Naim sukladno čl. 19c ZID ZPK na prepate u konverziji nisu se obračunavale zatezne kamate pa ase preplata mutadis mutandis ne može odbijati od zateznih kamata.

U svom pisanom očitovanju vještak navodi kako primjedba tuženika predstavlja pravno pitanje, zadaća suda je bila da se uzme u obzir preplata priznata tužitelju dodatkom ugovora o kreditu. Kako nije specificirano na koji način će se preplata uzeti u obzir to da je primjeni standardno prebijanje tražbina uzimajući u obzir čl. 171 i 172 ZOO-a što je i uobičajena praksa. Stoga ostaje kod svog nalaza i mišljenja

Sud nalaz i mišljenje vještakinje Tomislava Prpića u cijelosti prihvaća kao objektivnog i izrađenog sukladno pravilima struke. Vještak je u svom pisanom očitovanju u potpunosti u odgovorio na sve primjedbe tuženika.

Prema mišljenju ovoga suda preplatu priznatu u konverziji ispravno je tužitelj uzeo u obzir prilikom donošenja odluke o isplati preplaćenih iznosa zbog primjene ništetnih odredbi o valutnoj klauzuli u CHF i odredbe o jednostranoj promjeni kamatne stope. Naime prema odredbi čl. 19 toč. 5 ZID ZPK ako ukupni uplaćeni iznos utvrđen u EUR i valutnoj klauzuli u EUR na način iz točke 4. ovoga stavka veći od ukupnog iznosa obroka ili anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR utvrđenih na način iz točke 3. ovoga stavka smatra preplatom koja se:– ako iznos preplate ne prelazi ukupni zbroj obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR, preostalih na dan 30. rujna 2015. prema otplatnom planu iz točke 3. ovoga stavka, koristi za namirenje budućih obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR koji će dospjeti na način da se sukcesivno kod plaćanja budućeg obroka odnosno anuiteta koji će dospjeti iznos do najviše 50% dospjelog obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR namiri preplatom, sve dok se preplata u potpunosti ne iskoristi, pri čemu ako iznos preplate prelazi više od 50% ukupnog zbroja obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR, preostalih na dan 30. rujna 2015. prema otplatnom planu iz točke 3. ovoga stavka, vjerovnik i potrošač sporazumom definiraju način iskorištavanja iznosa preplate iznad 50% ukupnog zbroja obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR.

U ovoj konkretnoj pravnoj stvari čl. 5 Aneksa stranke su suglasno utvrdile kako će se iznos preplate koristiti za namirenje budućih obroka sve prema čl. 19 toč. 5 ZID ZPK, a taj iznos preplate zapravo predstavlja samo minimalno obeštećenje potrošača ovdje tužitelja zbog primjene ništetnih odredbi o kamatnoj stopi koja se mijenja jednostranom odlukom banke i odredbi o valutnoj klauzuli u CHF pa je potraživanje tužitelja valjalo umanjiti za navedeni iznos preplate kako je to tužitelj i učinio.

Stoga je valjalo tužitelju dosuditi na ime preplaćenog iznosa zbog ništetne odredbe o načinu promjene kamatne stope iznos od 9.076,81 EUR, na ime preplaćenog iznosa zbog primjene ništetne odredbe o valutnoj klauzuli potražuje iznos od 15.678,48 EUR. Na sve te iznose tužitelju pripada i zakonska zatezna kamata od 01.10.2015. dana nakon provedene konverzije kako je to tužitelj i tražio, a sve budući je na preplatu kamate i tečaja već obračunata zakonska zatezna kamata do 30.09.2015 radi primjene odredbe o uračunavanju prema čl. 171 i 172 ZOO-a, pa na te iznose preplate daljnja kamata može teći od 01.10.2015. U odnosu na obračunatu -uglavničnu kamatu na utvrđene iznose preplate tečaja i valute koja iznosi 9.899,12 EUR pravilno je tužitelj isto potraživanje umanjio za iznos preplate priznate u konverziji u visini od 7.589,91 EUR, te konačno utužio 2.309,21 EUR.

Tuženik je danom uplate tužitelja stekao određeni iznos bez osnove. Pravomoćnom presudom Visokog trgovačkog suda RH utvrđeno je nepošteno postupanje banaka prilikom ugovaranja valutne klauzule i promjenjive kamatne stope pa je onda jasno da su banke nesavjesno postupale slijedom čega zakonska zatezna kamata koja je izračunata na iznose preplate tečaja i kamatne stope ima teći od dana stjecanja-uplate tužitelja, a sve temeljem odredbe čl. 1115 ZOO-a, a ne kako to tuženik tvrdi u odnosu na preplaćene kamate od dana nakon pravomoćnosti odluke VTS- a dakle 14. lipnja 2014. odnosno na preplaćene iznose po osnovi valutne klauzule od dana 15. lipnja 2018. ili pak podnošenjem tužbe jer je tuženik nepošteni stjecatelj navedenih preplaćenih novčanih iznosa i od dana uplate po tužitelju teče zakonska zatezna kamata na iste. U odnosu na potraživanje tužitelja u visini od 2.309,21 EUR preostala uglavničena zatezna kamata, nakon što je ista umanjena za preplatu priznatu u konverziji, na koji iznos tužitelj potražuje daljnju zateznu kamatu od 01.10.2015. valja navesti kako je zahtjev za priznajem zatezne kamate na taj iznos neosnovan, naime na taj iznos daljnja zatezna kamata ne može teći jer je isto u suprotnosti s čl. 31 ZOO-a .

Stoga je odlučeno kao u točkama II., IV., V. i VII izreke presude.

Tužitelju nadalje pripada i iznos od 4.179,89 EUR na ime razlike obračunate preostale glavnice na dan 30.09.2015. a sve budući je tuženik obračun preostale glavnice u CHF na dan 30.09.2015. vršio po tečaju na taj dan koji se ne može primijeniti zbog ništetnosti valutne klauzule u CHF već je trebalo primijeniti početno ugovoreni tečaj CHF-a. Ne može se tvrditi da je tužitelj potpisom dodatka ugovoru o kreditu prihvati izračun glavnice iz istog, pa da nema pravo potraživati razliku glavnice , to iz razloga jer u tom trenutku još nije bila pravomoćno utvrđena ništetnim odredba ugovora o kreditu koja primjenjuje valutnu klauzulu u valuti CHF. Navedeni zahtjev tužitelja koji je postavljen još u tužbi nije u zastari jer je istog tužitelj utužio u općem zastarom roku od 5 godina. Navedeni iznos tužitelju pripada sa zakonskom zateznom kamatom od 01.10.2025. kao dana stjecanja tog iznosa od strane tuženika bez osnove pa je odlučeno kao u točki VI izreke.

Naposljetku valja navesti kako nema govora o dvostrukom namirenju tužitelja prihvaćanjem tužbenog zahtjeva radi isplate stečenog bez osnova zbog primjene ništetne odredbe o valutnoj klauzuli CHF, jer da je tužitelj kroz konverziju već obeštećen, radi se dva potpuno različita obračuna, jedan je matematički obračun koji je primijenjen u konverziji sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju sve sukladno odredbi čl. 19 c u kojem je jasno razrađeno kako i na koji način će se izvršiti konverzija kredita iz valute CHF u valutu EUR, a drugi je matematički obračun zbog primjene ništetnih odredbi uz osnovnog ugovora o kreditu prema kojem obračunu radi utvrđenja visine stečenog bez osnove u kojem obračunu se primjenjuje početna kamatna stopa i početni tečaj kao jedini poznati parametar od kojih parametara niti jedan nije korišten prilikom izračuna konverzije na dan 30.09.2015.

Usporedbom rezultata provedenog vještačenja s rezultatima provedene konverzije može se usporediti pravna i činjenična pozicija u kojoj bi se tužitelj nalazio ako bi mu se priznalo njegovo pravo na restituciju sukladno kolektivnoj presudi, u odnosu na pravnu i činjeničnu poziciju u koju je tužitelj stavljen provedbom konverzije.

Iz svega navedenoga slijedi da provedbom konverzije tužitelj nije ostvario ona prava koja potražuje ovom tužbom, a to je povrat u onu činjeničnu i pravnu poziciju u kojoj bi se nalazio da ništetnih ugovornih odredbi nije bilo i to kroz povrat svih koristi koje je tuženi stekao. Tuženik je proveo konverziju tužiteljevog kredita iz CHF u EUR na dan 30.09.2015., sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15), te je na taj način matematički izjednačio tužitelja sa jednakim kreditom podignutim sa valutnom klauzulom EUR. U obzir su uzete sve uplate tužitelja, pa tako i one iznose koji su ovdje iskazani kao njegova preplata po kamati i valuti u odnosu na ništetnost promjene kamate i valutne klauzule CHF, ali samo ako se gleda kao usporedba sa kreditom podignutim sa valutnom klauzulom EUR, ali ne i sa CHF kreditom sa ništetnim odredbama o promjeni kamate i valutnom klauzulom, za kakvo bi obeštećenje tuženik duguje iznose koje su tužitelju dosuđene.

U odnosu na negativne razlike ovaj sud je mišljenja da za iste nema osnova umanjivati potraživanje tužitelja. Ovo stoga što je člankom 323. stavak 2. ZOO-a propisano da je ugovaratelj koji je kriv za sklapanje ništetnog ugovora odgovoran svom suugovaratelju za štetu koju trpio zbog ništetnosti ugovora, ako ovaj nije znao ili prema okolnostima nije morao znati za postojanje uzroka ništetnosti, pa stoga tuženik na čijoj su strani razlozi krivnje za sklapanje takvog ugovora ne može ostvariti pravo na naknadu štete od tužitelja. Uostalom, visina preplate predstavlja razliku svih iznosa plaćenih anuiteta zbog primjene valutne klauzule, a u vrijeme kada je zbog tečajne razlike plaćao anuitete po nižem tečaju CHF tužitelj nije ništa primio i nije nepošten stjecatelj niti postoji pravna osnova da tužitelj vrati tzv. negativne razlike, odnosno da tuženik ostvari pravo na tražbinu po osnovi ništetnih ugovornih odredbi.

U odnosu na negativne razlike-manje plaćene kamate koje su nastale u periodu kada je kamatna stopa bila niža od početno ugovorene kamatne stope, i koje su isključivo nastale u periodu kada se primjenjivala u razdoblju od 01.01.2014. do 01.09.2015 kamatna stopa od 3,23%, valja navesti da je predmetna niža kamatna stopa koja se primjenjivala u razdoblju od 01.01.2014. do 30.09.2015, kamatna stopa propisana odredbom čl. 11.a st.5 Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 143/13) i koja je iznosila 3,23 % godišnje. Riječ je o Zakonom propisanoj visini kamatne stope, a ne o kamatnoj stopi jednostrano određenoj od strane banke, te koja kao takva nije nepoštena i ništetna. S obzirom da je u navedenom razdoblju tuženik obračunavao i naplaćivao kamatu po osnovi koja nije otpala (zakonska osnova), to nema niti stjecanja bez osnove na strani tužitelja, pa tako niti tražbine na strani tuženika koju bi tuženik mogao staviti u prijeboj. Nadalje se ističe kako je ugovorna odredba o jednostrano promjenjivoj kamatnoj stopi ništetna samo u onom dijelu u kojem je tuženik ovlašten jednostrano, bez unaprijed ugovorenih kriterija promjene, mijenjati visinu kamatne stope na štetu tužitelja i ista narušava neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. S druge strane, sve one promjene kamatnih stopa koje je tuženik odredio u korist tužitelja (npr. promjene na niže), kao i one promjene kamatnih stopa koje nije odredio tuženik, nego su bile propisane zakonom, su dozvoljene jer ne narušavaju ravnotežu prava i obveza ugovornih strana na štetu tužitelja.

Naposljetku valja navesti kako je rješenjem Vrhovnog suda RH poslovni broj Rev-549/2023 od 18. prosinca 2023. odlučeno - "U slučaju izostanka prigovora radi prebijanja ili materijalno pravnog prigovora prijeboja ili protutužbenog zahtjeva, u postupcima u kojima tužitelji potražuju isplatu preplaćenih mjesečnih iznosa po osnovi ništetnosti odredbe o CHF valutnoj klauzuli, sud nije ovlašten niti dužan umanjiti tužiteljevu tražbinu s tzv. potplaćenim iznosima, odnosno negativnim tečajnim razlikama koji se odnose na razdoblje kada je tečaj HRK – CHF bio manji od tečaja HRK – CHF na dan isplate kredita." Tuženi nije postavio procesno pravni prigovor prijeboja, niti materijalno pravni prigovor niti podnio protutužbu sve do zaključenja prethodnog postupka, pa sud nije ovlašten niti dužan umanjiti tužiteljevu tražbinu s tzv. potplaćenim iznosima.

Ostali navodi parničnih stranaka i ostali dokazi nisu posebno obrazlagani budući nisu bili važni za presuđenje u ovoj pravnoj stvari.

Odluka suda o trošku temelji se na odredbi čl. 154. st. 5. i čl. 155. ZPP-a, jer tužitelj nije uspio samo s neznatnim dijelom tužbenog zahtjeva pa je tužitelju zastupan po punomoćniku valjalo priznati trošak za sastav tužbe u visini od 250 bodova, (Tbr 7 toč.1), za sastav podneska od 16.03.2020, 31.05.2023., 01.07.2025. i 20.04.2026. svaki u visini od po 250 bodova (Tbr 8 toč.1-najviše 4 podneska), za sastav podnesak od 06.11.2023., 20.12.2023, 30.09.2024. i 20.03.2025. u visini od 100 bodova (Tbr 8 toč.3) za zastupanje na pripremnom ročištu 22.5.2023. i

06.11.2024 svaki u visini od 125 Bodova (Tbr 9 toč2) za zastupanje na ročištima 13.03.2024., 08.04.2026 I 01.06.2026 svako u visini od po 250 bodova (Tbr 9 toč.1), vrijednost boda 2,00 EUR sve uz priznanje 25% PDV-a odmjereno sukladno Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika, zatim je valjalo priznati i trošak financijskog vještačenja u iznosu od 600 EUR, te sudsku pristojbu na tužbu u visini od 132,72 EUR odnosno ukupno iznos od 7.357,72 EUR. Na dosuđeni iznos trošak temeljem odredbe čl. 151 st. 3 ZPP-a tužitelju pripada i zakonska zatezna kamata od presuđenja. Tužitelj neosnovano potražuje naknadu troška za sastav podneska od 16.10.2019 kojima se samo dostavlja dokaz o uplati sudske pristojbe na tužbu jer se ne radi o troškovima nužnim za vođenje ove parnice. Tužitelj neosnovano potražuje trošak pristupa na ročište za objavu jer se ne radi o trošku nužnom za donošenje odluke u ovoj pravnoj stvari kako to propisuje odredba čl. 155 ZPP-a, a pored toga presudu stranke mogu podignuti putem e oglasne ploče.

Slijedom svega navedeno odlučeno je u točki VIII. izreke ove presude.

U Rijeci 10. srpnja 2026.

SUDAC
Katarina Bajčić Ivančević

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana održavanja ročišta na kojem je presuda objavljena ukoliko je stranka uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje, bez obzira da li je na isto pristupila, odnosno u roku od 15 dana od dana primitka prijepisa presude ukoliko stranka nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje.

Žalba se podnosi u tri istovjetna primjerka putem ovog suda, a o žalbi odlučuje nadležni Županijski sud u RH.

DNA:

-pun tužitelja

-pun tuženika

Broj zapisa: **9-3088a-998f1**

Kontrolni broj: **0081b-8b540-1902f**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Rijeci** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.